

Elementi i kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja u nastavi Povijesti

Ocjenjivanje i vrednovanje usklađeno je s aktualnim *Pravilnikom o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi*.

Sastavnice vrednovanja su : praćenje, provjeravanje i ocjenjivanje.

U nastavi bilješkama, opisnim ocjenama i brojčanim ocjenama od 1-5 vrednuju se sljedeći elementi:

Činjenično znanje: poznavanje i razumijevanje događaja, procesa i pojava, temeljnih kronoloških odrednica, osnova korištenja povijesnih i zemljopisnih karata te korištenje odgovarajuće povijesne terminologije.

Ovaj element vrednuje se u svim godinama učenja i poučavanja Povijesti.

Temeljni elementi koje učenici moraju poznavati kako bi se upoznali s određenom disciplinom il riješili problem (datumi, osobe, događaji, tehnički vokabular itd.)

Učenik/ca: **nabroja, navodi, prepoznaje, sažima, razlikuje, razvrstava, određuje, analizira, evaluira, povezuje**

- Pr. prepoznavanje, navođenje, razvrstavanje osnovnih činjenica, objašnjavanje povijesnih pojmova (ključni i novi pojmovi) i njihovo povezivanje s prostorom, razlikovanje prošlosti, sadašnjosti i budućnosti, određivanje razlika i sličnosti različitih povijesnih razdoblja

Konceptualno znanje: poznavanje, korištenje i razumijevanje tehničkih koncepata kao okvira za tumačenje i razumijevanje prošlih događaja, procesa i pojava.

Riječ je o konceptima **vremena i prostora, uzroka i posljedica, kontinuiteta i promjena, rada na povijesnim izvorima, povijesne perspektive te usporedbe i sučeljavanja**.

Znanje kategorija i klasifikacija unutar predmeta, te njihovih međusobnih odnosa.

*(objašnjavanje pojmova i primjena znanja u novim situacijama, **kronologija**, kauzalnost, promjene i kontinuitet, interpretativni modeli...).*

Učenik/ca: **opisuje, označava, objašnjava, tumači, upotrebljava, pokazuje, pojašnjava, povezuje, ocijenjuje, procijenjuje, planira**

- Pr. opisivanje prošlosti vlastitim riječima, objašnjavanje uzroka i posljedica povijesnih događaja, situacija i promjena, klasificirati uzroke i posljedice (koji uzrok je najvažniji), snalaženje na crti vremena, tumačenje podataka iz kronološke tablice, svrstavanje događaja, osoba i promjena kronološkim redom, poznavanje godina povijesnih događaja i velikih povijesnih razdoblja
- vještina čitanja i tumačenja povijesne karte, izrada crte vremena i kronoloških tablica.

Proceduralno znanje: poznavanje i primjena odgovarajućih metoda, postupaka i procedura u radu s povijesnim izvorima te u istraživanju prošlosti

Kako uraditi nešto specifično unutar predmeta, metode istraživanja (vještine za analizu izvora, odvajanje bitnog od nebitnog, sažimanje, uspoređivanje, klasificiranje).

Učenik/ca: **sastavlja, tabelira, iznosi, provjerava, zaključuje, rješava, prosuđuje, razlikuje, povezuje, stvara**

- zaključivanje na temelju povijesnih izvora, skica, brojčanih podataka, grafikona, fotografija, izrada slika, skica, grafičkih prikaza, multimedijalnih prezentacija, postera, plakata.

U ovu rubriku upisuje se ocjena iz izvanučioničke i terenske nastave te samostalnih učeničkih radova kojima demonstriraju sposobnost povijesnog razmišljanja.

RAZINE POSTIGNUĆA:

Ocjena	Razina	Opis	Učenik će moći...
Nedovoljan (1)		Neusvojenost temeljnih pojmova, ne odgovara na postavljena pitanja i nije usvojio/la ključne pojmove. – ne pokazuje volju i želju za stjecanjem povijesnih znanja, sposobnosti i vještina	Učenik ne izvršava zadatke, ne surađuje, ne želi govoriti...

		– ne zna svrstati događaje, osobe i promjene kronološkim redom, ne poznaje godine i pojmove, ni uz veliku pomoć učitelja ne uočava povijesne sadržaje na povijesnoj karti	
Dovoljan (2)	Znanje, reprodukcija	Mogućnost reprodukcije u izvornom obliku - poznavanje najvažnijih činjenica, datuma i povijesnih osoba te temeljnih povijesnih pojmova - uz znatnu pomoć učitelja na jednostavan način nabraja i opisuje povijesne događaje, ponekad ne pokazuje volju i želju za stjecanjem povijesnih znanja, sposobnosti i vještina, nesamostalno donosi zaključke, teško se snalazi u povijesnim izvorima, treba veliku pomoć učitelja u uočavanju povijesnih sadržaja na povijesnoj karti kao i u lociranju povijesnih činjenica	Prepoznaje temeljne pojmove, razumije gradivo ali ga ne zna primijeniti niti obrazložiti, uz pomoć učitelja rješava jednostavne zadatke...
Dobar (3)	Konceptualno razumijevanje	Uočavanje i povezivanje glavnih koncepata opisivanje tijeka događaja ili procesa, polagano i uglavnom točno odgovara na postavljena pitanja, uz pomoć učitelja razumije nastavne sadržaje i izvodi zaključke te razumije povijesne pojmove i procese, uz pomoć učitelja se snalazi u povijesnim izvorima, djelomično točno zna svrstati događaje, osobe i promjene kronološkim redom, treba učiteljevu pomoć u uočavanju povijesnih sadržaja na povijesnoj karti kao i u lociranju povijesnih činjenica.	Definirati, nabrojiti, imenovati, poredati, opisati temeljne pojmove.
Vrlo dobar (4)	Primjena	Primjena naučenog načela na novom primjeru sporije ali točno, logično i uglavnom argumentirano odgovara na postavljena pitanja uz eventualno postavljanje potpitanja, razumije nastavne sadržaje i uspješno primjenjuje stečena znanja, uglavnom samostalno izvodi zaključke i	Razumije gradivo i zna ga objasniti, služi se usvojenim znanjem, navodi vlastite primjere, samostalno

		interpretira događaje, povezuje znanja, uspješno analizira i izrađuje crtu vremena/kronološku tablicu, kartografske, grafičke i slikovne priloge te uglavnom samostalno donosi zaključke, samostalno uočava povijesne sadržaje na povijesnoj karti.	rješava postavljene zadatke.
Odličan (5)	Rješavanje problema	Organiziranje usvojenog znanja i vještina za rješavanje problema Učenik/ca brzo, točno, opširno, logično i argumentirano odgovara na postavljena pitanja, razumije nastavne sadržaje, pokazuje veliku samostalnost u izlaganju i opisivanju problema i primjera, samostalno, logično tumači i interpretira događaje, nadopunjuje i povezuje znanja. - samostalno opisuje i analizira uzroke i posljedice povijesnih događaja, situacija i promjena, kartografske, grafičke i slikovne priloge te samostalno donosi zaključke, točno i precizno zna svrstati događaje, osobe i promjene kronološkim redom, samostalno uočava povijesne sadržaje na povijesnoj karti.	Stečeno znanje primjenjuje na nove, složenije primjere, uspješno izvršava korelaciju sa srodim gradivom, samostalno rješava složenije zadatke, služi se dodatnim izvorima znanja, sposoban je prenositi znanje na druge.

Broj bodova (%)	Ocjena
90 - 100	odličan (5)
80-89	vrlo dobar (4)
65-79	dobar (3)
45-64	dovoljan (2)
0 – 44	nedovoljan (1)

- **učenici se prate i vrednuju na svakom nastavnom satu**
- **učitelj kontinuirano izvješćuje tijekom nastavne godine**, izvješćivanje može biti izravno dijalogom i neizravno u obliku pisane forme (izvješća)
- iz svakog elementa vrednovanja učenik mora imati **najmanje dvije ocjene po polugodištu**
- **usvojenost odgojno-obrazovnih ishoda provjerava se usmenim ispitivanjem i pisanim provjerama, ali i na temelju samostalnih učeničkih radova i vještina iskazanih na svakom nastavnom satu.** Usmeno ispitivanje provodi se kontinuirano tijekom nastavne godine. Pisane provjere kreira učitelj i uključuje zadatke otvorenoga i zatvorenog tipa. Pisane provjere provode se periodično, nakon učenja i poučavanja određene skupine ishoda
- **zaključna ocjena proizlazi iz sva tri jednakovrijedna elementa vrednovanja**